

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

D. M. Caușanschi. — *Trăsături caracteristice ale dreptului matrimonial ucrainian sovietic.*

C. Nesselrode. — *Popririordonate pe baza legilor execuționale din Transilvania.*

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. II.* — Mandat de arestare. — Dacă mai e necesar când arestarea a fost ordonată de Tribunal (Ministerul Public cu Nichita Dănilă).

Curtea de Apel din București S. I. — Expropriere. — Legea agrară. — Lucru judecat (Maria și General Păltineanu cu Ministerul Domeniilor) Cu nota D-lui **Florin Sion.**

Curtea de Apel din București S. II. — Pensii de Stat. — Văduve de război remăritate. Elena Ghelner Imbuzan cu Casa Pensiiilor).

Gheorghe Iuliu. — *Pandectele Alfabetice (Recenzie).*

Trăsături caracteristice al dreptului matrimonial ucrainian sovietic.

— *Observațiuni critice.* —

*Au mémoire de mon grand
ami décédé le 4 mars 1936 à
Paris.*

În Republica sovietică ucrainiană (USSR) era până la 1926 în vigoare dreptul matrimonial și familiar din Rusia sovietică. (RSFSR) Codul propriu Ucraina sovietică îl posedă numai dela 31 Maiu 1926 sub titlul: *Kodeks zakoniv pro rodinu, opiku, podrujja ta pro akti gromadanjskovo stanu**, care după ce a fost admis de sesiunea a treia de WUZWK a fost publicat în Monitorul oficial al Ucrainei sub No. 67-69 din 24 Noembrie 1926 și a intrat imediat în vigoare. În acelaș timp și anume la 1 Ianuarie 1927 a intrat în vigoare în Rusia Sovietică (RSFSR) un nou cod de familie, iar în Rusia Albă (BSSR) la 1 Martie 1927.

I. Căsătoria.

Dreptul ucrainian sovietic cunoaște căsătoria civilă. Căsătoria este valabilă numai atunci, când e înscrisă în registrul stării civile — ZAGS — și este socotită că proba incontestabilă pentru validitatea căsătoriei, cât timp aceasta nu este contestată judiciar. Căsătoria religioasă n'are nici un efect juridic și nu poate fi socotită ca dovadă căsătoriei.

CertIFICATELE reprezentanților cultelor religioase nu sunt luate în considerațiune ca dovezi. Contrar dreptului din RSFSR dreptul ucrainian nu recunoaște căsătorie de fapt — uniunea liberă —, Persoanele, cari stau în relații intime fără a-le înregistra, pot cere dela ZAGS'ul înscrierea căsătoriei de fapt prin intro-

ducerea unei cerere comune. Pentru înscrierea unei asemenea uniuni quasinuptiale sunt valabile firește dispozițiunile generale pentru înregistrarea căsătoriilor. Dacă cererea a fost introdusă de una din părțile, care numește și pe cea laltă parte organele ZAGS'ului comunică părții a două în cursul celor 3 zile după introducerea cererii că fiind însemnat ca soț are dreptul în cursul unei luni dela primirea acestei comunicări de a recunoaște ori de a contesta justețta declarații făcute. În caz că destinatorul nu vrea să primească ori să iscălească primirea comunicării din partea organelor ZAGS'ului atunci se face protocolul respectiv conform instrucțiunilor comisariatului poporului de justiție (NARKOMJUST) ca și acel de interne (NARKOMVNUDEL), care are puterea unei recipise. Cealaltă parte însemnată ca soț poate protesta pe lângă ZAGS'ului local în cursul unei luni. După expirarea unei luni a două parte în lipsa unui protest e înregistrată ca soț. Până la sentința instanței judecătorești amândouă părți trebuie să aducă probe. În cazul declarațiilor false încep urmăriri penale fără așteptarea sentinței civile. Înregistrarea căsătoriei se face însă în cazul, că nici una din părți nu trăiește într'o căsătorie înregistrată. Căsătoriile cetățenilor USSR în străinătate sunt înregistrate pe lângă legațiunile ori consulatele Uniunii Sovietice. Căsătoriile străinilor între ei ori cu cetățenii Uniunii Sovietice concluse în USSR, se regulează conform legilor în vigoare în USSR, Dreptul ucrainian aplică deci în chestiuni de drept internațional privat principiul teritorialității.

Condițiunile pentru căsătorie sunt:

1. **Consimțământul reciproc al soților.** Înregistrarea forțată a unei uniuni libere în bază cererii unei părți contra voie celeilalte părți are numai consecințe economice.

2. **Majoritatea nupțială a soților,** care e de 18 ani pentru bărbat, iar 16 ani pentru femeie. Cu dispensă căsătoria poate fi conclusă și înainte, dacă lipsește până la majoritatea o jumătate de an, ori dacă un certificat medical admite căsătoria.

3. **Comunicarea reciprocă a soților despre sănătatea lor prin care se exclude orice înșelare în căsătorie.**

4. **Lipsa unei bigamii.** Căsătoriile religioase cari au fost închise înaintea revoluției din 1917 în Ucraina sunt recunoscute.

5. **Lipsa unei rudenii apropiate.** Căsătoriile între

părinți și copii, bunici și nepoți, între frați născuți din aceeași părinți și frați vitregi sunt oprite.

6. Sănătatea mintală. Alienați și alte persoane, cari nu înțeleg importanța acțiunilor n'au drept să încheie o căsătorie.

Nevalabilitatea căsătoriilor poate fi declarată numai prin tribunal în cazurile prevăzute de lege.

Căsătoriile cari sunt încheiate prin violarea dispozițiilor Art. 110-112 al Codului matrimonial sunt nevalabile: din pricina alienației mintale, din cauza bigamiei, rudeniei apropiate. Căsătorii între nevârstnici sunt nevalabile cu excepție, că soții în timpul cercetării chestiunii înaintea justiției au ajuns la majoritate ori dacă căsătoria a avut în consecință nașterea copiilor ori sarcina femeii. În caz, dacă căsătoria e declarată în urmă nevalabilă, această decizie are puterea retrospectivă.

II. Efectele căsătoriei.

A. Drepturile și obligațiunile soților.

Observăm de la început că numai căsătoria înregistrată și cea de fapt în cazul dacă e înregistrată produce consecințe și efecte unei căsătorii.

Soții (drujinii) pot adopta un nume comun fie al soțului fie al soției ori amândouă. Fiecare soț poate adăoga numele celuilalt la numele său dacă celalt dă consimțământul. În toate aceste cazuri soții sunt datori să comunice ZAGS-ului în timpul înscrierii căsătoriei, de altfel fiecare soț rămâne cu numele lui dinaintea nunții.

Acest nume înregistrat în ZAGS soții păstrează în timpul căsătoriei precum și după despărțenie prin moarte ori prin declarația morții unui soț. Dispozițiunile generale despre modificarea numelui (Art. 141 și urm.) nu sunt atinse prin aceasta.

În caz de divorț depinde de înțelegerea soților, dacă vor păstra numele comun înscris în timpul înregistrării. În lipsa unei înțelegeri fiecare soț păstrează numele lui dinnaintea căsătoriei.

Dacă există căsătoria între un cetățean Uniunii Sovietice cu un cetățean unui stat străin, fiecare păstrează naționalitatea lui. Schimbarea naționalității unui soț străin se produce într'un mod prescurtat, care e prevăzut prin legislație Uniunii Sovietice. De altfel legea ucrainiană despre dobândirea și pierderea naționalității din 28 Martie 1922 e aplicată. Schimbarea domiciliului a unui soț nu obligă pe celalt soț de-al urma. Fiecare soț poate avea un domiciliu propriu și separat.

B. Situațiunea economică a soților.

Averea, pe care soții au căpătat-o prin munca comună, aparține amândouă după principiul coproprietății în părți egale. Altă avere e socotită ca bunurile parafernale a fiecărui soț.

Dreptul ucrainian hotărăște expressis verbis, că munca femeii în gospodărie ori creșterea și educația copiilor e prețuită la fel ca munca bărbatului. În privința averii câștigate în comun activitatea femeii în gospodărie e deci echivalentă cu activitatea băr-

batului. Soții pot încheia unul cu altul toate convențiile permise de lege, sunt nevalabile însă convențiile dintre soți, cari au ca scop de a micșora drepturile patrimoniale a unui soț ori a unui copil și nu sunt obligatoriu nici pentru soți nici pentru terți.

Amândoi soți au unul față de celălalt un drept de alimentare, dacă unul e incapabil de a lucra ori fără lucru (șomer) și celălalt e în posibilitate de-al alimenta. Dispozițiile dreptului ucrainian în privința averii câștigate împreună și relativ la obligația alimentară pot fi aplicate prin hotărârea judecătorească și față de persoane, cari trăiesc într'o căsătorie de fapt, dacă căsătoria lor nu poate fi înregistrată ca căsătoria din cauza impedimentelor legale.

III. Dizolvarea căsătoriei.

Conform dreptului ucrainian căsătoria să dizolvă prin deces ori prin declarația de moarte a unui soț. În timpul vieții amândouă căsătoria se desface prin divorț și anume prin consimțământul reciproc al soților precum și la cererea unuia. Căsătoria de fapt care a fost ulterior înregistrată, se desface conform legii. Căsătoria se desface atît prin declarația unilaterală ori bilaterală a soților înaintea organelor ZAGS-ului cât și prin desfacerea de fapt când aceasta e stabilită prin hotărârea judecătorească.

IV. Efectele despărțeniei.

După divorț obligația alimentară subsistă în caz de lipsa și incapacitatea de lucru, dacă lipsa nu s'a născut după expirarea unui an dela data divorțului și expira negreșit în caz de recăsătorire a soțului, care are dreptul asupra alimentelor.

Convențiile soților divorțați în ce privește chestia, cui rămâne copii și cari copii și despre cantitatea alimentelor și contribuția fiecăruia pentru educația și alimentarea copiilor și despre alimente pentru soțul incapabil de lucru și fără lucru trebuiesc înregistrate în ZAGS-ul și fiecare soț primește o copie. Această convenție nu împiedică mai târziu pe soți și pe copii de-a cere alimente sau schimbarea sumei alimentelor. Dacă un soț violează obligațiile din contract atunci părțile se pot adresa tribunalului poporului conform art. 210 a procedurii civile ucrainiene.

În lipsa unei convenții a soților divorțați, tribunalul decide printr'un proces general despre chestia înălțimei alimentelor și educația copiilor. Chiar înaintea sentinței judecătorul decide despre înălțimea contribuției al fiecărui soț pentru alimente copiilor și pentru soțul șomer ori incapabil de lucru precum și despre domiciliul copiilor, având în vedere numai interesele copiilor.

I n c h e e r e

Legea matrimonială a Ucrainei Sovietice merită atenție ca și cea a Rusiei Sovietice și Rusiei Albe din cauză, că în ele s'au realizat tendințele cele mai moderne. Tot atît de pușin că în legea matrimonială a Rusiei Sovietice (RSFSR) din 1927 și în legea ucrainiană chestiunile cele mai importante vieții matri-

moniale n'au găsit o soluție perfectă și definitivă. Mai ales în Rusia Sovietică reforma cea nouă a dreptului matrimonial și familiar a arătat că legea n'are intenție de-a crea normele durabile, ci numai scopul de-a fixa raporturile sociale deja existente.

Vedem dar, că în Ucraina Sovietică ca și în Rusia Sovietică căsătoria religioasă n'are nici un efect legal ca și în Franța, Elveția, Germania și România, iar căsătoria religioasă nu e oprită nici în Ucraina. Contrar Rusiei Sovietice (RSFSR) și Rusiei Albe (BSSR) numai căsătoria de fapt înregistrată e pusă în Ucraina pe aceeași treaptă cu căsătoria legală.

În lucrarea noastră despre evoluția dreptului matrimonial sovietic ne-am declarat și noi pentru căsătoria înregistrată.

Căsătoria de fapt, adică uniunea liberă poate fi înregistrată la cererea unei părți cu forța. Chiar dacă principiul, care cere consimțământul ambilor soți e violat, totuși leitmotivul legislatorului sovietic este următor: refuzul înregistrării nu trebuie să aibă scopul de-a se elibera dela obligațiunea juridică, care reiese din căsătorie. Legislatorul apără numai interesele economice ale soților din căsătoria de fapt. Legea ucrainiană nu cunoaște debitum conjugale ca și dreptul sovietic.

Căsătoria poate fi dizolvată la orice timp. Ar fi mai bine și mai just, dacă pe lângă divorțul liber legea ar garanta și situația economică a soțului și a copilului părăsit și mai ales în cazul, când divorțul e pronunțat după plac unui soț. Dezertorul din căsătorie nu trebuie să se sustragă dela obligația alimentară față de celalt soț și de copilul comun prin simplul repudiu.

Vârsta matrimonială este mai mică decât în RSFSR și BSSR (aci 18 ani pentru amândoi soții) Contrar dreptului sovietic căsătoria nevârstnicului fără dispensa rudelor apropiate și alienatului este nevalabilă. Bigamia se pedepsește. Adopțiunea nu este o piedică pentru căsătorie. Art. 43 nu spune nimic despre asta. Amândoi soții au în căsătorie drepturi egale, căsătoria fiind o societate matrimonială complectă. Soții pot trăi separat, nu există obligație pentru conviețuire, ei pot purta nume diferite și să aibă diferite naționalități. Tot ce câștig soții prin muncă comună aparține amândouă. Activitatea femeii în menaj și la creșterea copiilor nu este apreciată mai puțin decât cea a bărbatului. În RSFSR, Rusia Albă și Ucraina tribunalul fixează cu cât trebuie să contribuie fiecare soț la întreținerea gospodăriei, în toate trei republice există coproprietatea cu privire la averea matrimonială pentru persoane, cari trăiesc într'o uniune liberă adică într'o comunitate quasimatrimonială. Obligația alimentară e reglementată în dreptul ucrainian mai bine decât în dreptul Rusiei Sovietice. Acolo obligația alimentară ia sfârșit după un an dela pronunțarea divorțului, în Ucraina dreptul soțului nevoiaș asupra alimentelor este nelimitat, pe când dreptul soțului divorțat șomer expiră după un an dela data divorțului.

În Rusia Sovietică ca și în Ucraina Sovietică are vigoare divorțul înregistrat în ZAGS că și divorțul

de fapt constatat prin tribunal. Altfel în Rusia Albă. Aci are vigoare numai divorțul înaintea organelor ZAGS'ului. În Ucraina și Rusia albă înregistrarea divorțului unilateral se face numai după trimiterea citației la celălalt soț ori după prezentarea dovezilor oficiale despre înștiințarea părții a doua, pe când în Rusia Sovietică în momentul înregistrării cererii a unui soț în ZAGS'ul.

D. M. Caușanschi

Doctor în drept de la Facultatea
din Heidelberg
Publicist

Bibliografia.

- Brandenburgsky*, Curs semeino-bracново prava, Moscova, 1928.
- Brandenburgsky-Soljz*, — *Krylenko-Pruchitzky*, Semja i novyi byt, Colecția cu introducerea lui KURSKY, Moscova-Leningrad, 1926.
- Champcommunal*, Le droit des personnes d'après le Code de famille soviétique, in "Bulletin de la Société de Législation comparée, Paris, 1926, page 299 et s.
- " " " " , Le nouveau Code de famille soviétique, in Bulletin, 1927, page 254 et s.
- Freund Heinrich*, Das Zivilrecht Sowjetrusslands, Mannheim, 1924.
- Friedländer Kurt*, Das sowjetrussische Eherecht in seiner Bedeutung für das in Deutschland geltende internationale Privatrecht, in Zeitschrift für vergl. Rechtswissenschaft, Vol 41, p. 169 și urm.
- Grödinger*, Zur Reform des Familienrechts in der UdSSR, in „Ostrecht", Berlin, 1927, p. 33 și urm.
- Jeleznogorsky*, Podrujja, Rodina, Alimenti, Charkiv, 1929 (în limba ucrainiană).
- Kauschansky D. M.* Evolution des sowjetrussischen Eherechts. Die Ehe im Gesetz und in der Gerichtspraxis. Eine soziologische Studie, Berlin-Köln, 1931 (Abhandlungen aus dem Gebiete der Sexualforschung, Vol. VI, Caet 1)
- " " Evolution du droit matrimonial en Russie soviétique. Le mariage dans la loi et la jurisprudence, Etude sociologique, Extrait du Journal du Droit International dirigé par *André Proudhomme*, 4-5 livraisons: juillet octobre 1935, page 857—879.
- " " Evolution des sowjetrussischen Familienrechts, Die Familie im Gesetz und in der Gerichtspraxis, Eine soziologische Studie, Berlin-Köln, 1931 (Abhandlungen aus dem Gebiete der Sexualforschung, Vol VI, Caet 2)
- " " Das europäische Eherecht, seine Reform, Unifizierung und Sozialisierung in den bürgerl. Staaten und Sowjetrussland, Extras din *Niemeyers*' Zeitschrift für internationales Recht, Vol. 40 Kiel 1929.
- " " Die persönliche und wirtschaftliche Lage der Frau in der Ehe nach europäischem Recht. Das Recht der bürgerlichen Staaten und Sowjetrusslands. Eine soziale und rechtspolitische Studie, Extras din „Zeitschrift für Sexualwissenschaft und Sexual

politik, Vol. 18, Caet 6, și 7, Berlin, 1931-32, pagina 368-395, 459-485.

„ „ Das europäische Ehescheidungsrecht in rechtsvergleichender Darstellung, in Blätter für internationales Privatrecht anul IV, Caet 2 München, 1929.

„ „ Heimatrecht oder Domizilrecht vom Standpunkte des sozialen Rechts betrachtet. Beitrag zum Problem des internationalen Eherechts, in „Revue de Droit international, de sciences diplomatiques et politiques (The international law Review) par Sottile, janvier-mars No. 1, (14 eme année) Geneve, 1936, page 45-52.

„ „ L'Union libre dans les moeurs et devant la loi, in Revue des Sociologistes, revista japoneză, Tokyo, anul 9, No. 10, din 1 octobrie 1935, pagină I-IV (în franțuzește) și 47-48 (în japoneză)

„ „ Das Ehegesundheitszeugnis, das Berufsgeheimnis des Arztes und dessen Einschränkung im Interesse der Gesellschaft, Extras din Allgemeine Zeitschrift für Psychiatrie und Psychisch-gerichtliche Medizin, Vol. 91, p. 257-261, Berlin, 1929.

„ „ Geisteskrankheit und Ehescheidung, Eine juristisch-psychiatrische Studie, în aceeași revistă, Vol. 94 pagina 292-298, Berlin, 1931.

„ „ La promesse de mariage en droit comparé, Extras din Revue critique de Législation et de Jurisprudence, Paris, 1932.

„ „ Sozialisierung des Rechts auf dem Gebiete des Ehe —, Familien —, Eigentum — und Erbrechts, in Blätter für internationales Privatrecht, München. 1930, No. 11, noembrie, p. 229 și urm.

„ „ Vormundschaft und Pflegschaft nach sowjetrussischem Recht, în aceeași revistă, anul 6 1931, Caet 6 pagina 124 și urm.

Kössler Maximilian, Das sowjetrussische Eherecht, in „Gerichtszeitung, Viena, anul 77, 1926, No. 6 (15 martie 1926).

Meyendorff, Soviet Family Law, in „The Slavonic and East European Review“ Caet, maiu, London, 1927.

Nolde-Tager-Eljachevitch, Droit civil et commercial des Soviets, Paris, 1931.

Vavin, Kodeks zakonov o brake, semje i opeke. Moscova, 1927.

Verchovskoj, Zags, Leningrad, 1926.

„ „ Novye formy braka, Leningrad, 1925,

ționarilor publici și particulari, aplicabile în Ardeal, fapt prin care :

de o parte adunăm un material folosibil legiuitorului unificător,

iar de altă parte, până la unificare, credem, că aplicând în mod corect aceste norme.

vom asigura foloase mulțumitoare atât pentru următorii, cât și pentru urmăriți,

promovând o procedură cât mai rapidă, plină cu spirit de umanitate și dreptate,

evitând în sfârșit erorile sau abuzurile dăunătoare părților.

Desigur, că de multe ori întârzierile în cursul procedurii de execuție de escontentare se ascund în neaplicarea sau greșita aplicare a dispozițiilor legilor de execuție,

împrejurare, care trebuie evitată și este ușor de evitat.

E adevărat, că normele stabilite în legile arătate mai jos și aplicabile în Ardeal, diferă în unele privințe de acele stabilite în art. 371 603 Pr. Civ. Rom. unde se vorbește despre executarea silită,

totuși în esența lor, aceste deosebiri aparente pot fi ușor asimilate, în caz de unificare asigurând părții vătămate o deplină satisfacție printr'un spirit de umanitate.

Principiul fundamental necesar, pentru ordonarea execuției silită, este : să existe o sentință sau decizie definitivă și executorie.

* * *

Conform art. 31 din legea LIV anul 1912 se consideră drept *acte autentice executorii* :

1. sentințele și deciziunile definitive ale judecătorilor civile ;

2. transacțiunile încheiate înaintea judecătorilor civile, având efectul unei sentințe definitive : (art. 423 Pr. civ. Arad.)

3. mandatul de plată executoriu (art. 592, 609, Pr. civ. Ard.) denunțarea sau somațiunea (art. 628 Pr. civ. Ard.)

4. sentințele judecătorilor civile cari sunt declarate executorii fără considerare la calea de atac ; (art. 415 Pr. civ. Ard.)

5. deciziunile încă nedefinitive ale judecătorilor civile, cari nu pot fi atacate prin recurs cu efect suspensiv, și întrucât efectuarea lor nu este suspendată sau oprită (art. 556, Pr. civ. Ard.)

6. hotărârea executorie dată de judecătorii civili în cauză grațioasă ;

7. hotărârile și actele autentice enumerate în punctele e, h, ale art. 1 din legea LX anul 1881, și anume :

e) hotărârile date de judecătorii de arbitri, de judecătorii speciale ale bursei de mărfuri și valori (legea II anul 1870) de halele regionale de produse de cereale, sau procesele verbale încheiate înaintea acestor judecătorii, respectiv edițiile lor ;

f) hotărârile ale instanțelor penale rămase definitive, cari conțin condamnățiuni materiale (despăgubiri civile) ;

POPRIRI ORDONATE PE BAZA LEGILOR EXECUȚIONALE DIN TRANSILVANIA

A executa o sentință rămasă definitivă, este de multe ori mai grea, mai complicată, decât lupta ce o duce partea reclamantă, pentru ca să-i fie judecată pretențiunea sa, ce o are împotriva părâtului urmărit.

Prin urmare nu va fi fără interes public, să recapitulăm specificând normele de drept în materie de execuție silită cuprivire la popriri de salar ale func-

g) actele redactate de notarii publici și executorii în sensul art. 111 legea XXXV anul 1874.

h) hotărârile executorii date de instanțele disciplinare, de autorități administrative și financiare, cari potrivit dispozițiilor legale în vigoare sunt date spre executare instanțelor judecătorești;

Cum și toate hotărârile și actele autentice, pe cari vre-o dispoziție legală specială le declară drept acte autentice executorii. (art. 410, 672, pct. 2, art. 423, al. ult. art. 415, art. 502, 509, 581, și 632 Pr. civ. Ard.)

* * *

Instanța competentă pentru ordonarea execuției, conform art. 32, legea LIV anul 1912, — și în cazurile enumerate mai sus sub punctele 1-6 este instanța care a procedat în cauză ca instanță de fond.

În cazurile enumerate în punctul e) art. 1 al. legii LX anul 1881, cu excepțiunea judecătorilor de arbitri (art. 787 Pr. civ. Ard.), — în cazul punctului f) (adică hotărâri penale) în totdeauna, — iar în cazul enumerat în punctul h) atunci, când vre-o lege specială nu dispune altfel, execuția se va ordona de aceea judecătoria de ocol competentă, în a cărei teritoriu se află reședința instanța sau autoritatea de prima instanță care a procedat în cauză.

În ceea ce privește *asortarea cererii pentru ordonarea execuției* art. 35 din legea LIV anul 1912 dispune următoarele:

„Dacă executarea se cere pe baza unei hotărâri a unei instanțe civile, instanța, care ordonă execuțiunea, va constata din oficiu, dacă din punctul de vedere al executării, hotărârea judecătorească, ce servește de bază la executare, a fost comunicată în mod regulat, dacă s'a înaintat vre-un mijloc de apelațiune sau opoziție în termen legal, cu efect de suspendare și dacă acest mijloc de aplicațiune sau opozițiune sunt admisibile după lege. Dacă, în acest caz, prima instanță a ordonat executarea hotărârii apelate, pentru această execuție va fi aplicabil art. 41 al prezentei legi, până când instanța de apelațiune va rezolva calea de atac. Dacă executarea se cere după ce dosarul a fost deja înaintat la instanța superioară, partea, care o cere este obligată, ca prin cererea înaintată să prezinte edictul sau copia legalizată a hotărârii ori a părți de hotărâre fără motive, iar în cazul, când hotărârea a fost comunicată urmăritului prin înmânare, și o copie legalizată de pe dovada de înmânare.

Dacă executarea se cere, în baza unei hotărâri executorii a instanței de apel, atunci când, dosarul nu a sosit înapoi la instanța de fond (art. 511, 546, Pr. civ. Ard.), se va alătura la primul exemplar al petiției de executare, un edict sau copie legalizată a hotărârii, pe care grefierul complectului de apel a notat, în formă de clauză, ziua publicării sau a înmânării, cum și faptul, că nu s'a înaintat, în termen legal, cerere de revizuire, dacă o asemenea cerere nu s'a înaintat.

Dacă dreptul de execuție depinde de o condițiune sau contraprestațiune, următorul este dator să do-

vedească îndeplinirea condițiunii sau a contraprestației, cum și celelalte condiții prelabile ale exigibilității, dacă acestea nu pot fi constatate din actele, ce se găsesc la instanță.“ (art. 58 din această lege.)

Execuția — conform art. 8 legea LX anul 1881, — se poate cere și ordona numai *după expirarea termenului de prestare* stabilit în actul autentic, pe care s'a bazat ordonarea execuției.

Următorul, în cererea de execuție va preciza prestațiunea sa, arătând judecătoria sau judecătoriile în circumscripția sau în circumscripțiile cărora urmează să fie efectuată execuția, și va aminti dacă dorește ca execuția să fie efectuată din oficiu.

Portărelul ca delegat judecătoresc este obligat, înainte de a începe efectuarea execuției să înmâneze urmăritului deciziunea prin care s'a ordonat execuția art. 24 legea LX anul 1881.)

Execuția se va efectua numai în contra acelei persoane, contra căreia s'a ordonat și care este arătată în decisiul de ordonare.

Prin urmare, dacă, în deciziune instanța a ordonat execuția silită în contra lui S. P. S., — de sine se înțelege că această execuție ordonată nu se poate efectua față de S. V. Ș.

Dacă sentința sau transacțiunea, pe baza căreia s'a ordonat execuția nu conține dispoziție pentru plata dobânzilor, dela scadența termenului până la achitare, se va calcula o dobândă de întârziere de 6% (art. 43 al. ult. 8 și 135 legea LX anul 1881.)

Potrivit disp. art. 46 al. III din legea invocată, dacă valoarea obiectelor ce se execută, este așa de mică, încât din cele ce se pot prevedea nu s'ar scoate o acoperire mai mare decât cheltuelile de licitație, *sechestrul se va înlătura*.

Al. II din art. 52 legea de mai sus, dispune că, banii numerari și alte valori predate poștei pentru expediere, sumele poștale rambursabile, sumele mandatate prin poștă sau pe cale telegrafică, *nu se pot lua sub execuție*.

* * *

Normele stabilite în caz de poprire. (art. 6 legea XLI anul 1908).

Se poate popri (executa, sechestra) o treime din salariul normal și bugetar al funcționarilor publici, dar numai atunci, dacă, pe seama urmăritului va rămâne anual suma de 2.000. Coroane scutită de sub sechestrul și care îi trebuie să rămâie neatinsă, sumă urcată azi la 30.000 lei, scotită pe an.

Sub salariul normal se înțelege ori ce venit de care se bucură funcționarul public, în această calitate indiferent de titlul, dar să aibă un caracter de adaus de leafă. Indemnizația de chirie nu are un caracter de salariu.

În categoria de funcționari publici intră: funcționarii și amployații cari sunt în serviciul statului, județului și comunelor, apoi preoții, profesorii și învățătorii angajați la școlile publice de stat, comunale și confesionale, — persoanele care aparțin armatei (art. 2 legea VI anul 1889) jandarmeriei, precum și institutelor penitenciare și de corecțiune, — oficanții

și ceilalți imegați cari au plata cu anul cu luna sau primesc leafa lunar, aparținând căilor ferate instalate cu putere motorice în circulație publică, ori întreprinderilor de navigație cu putere motrice, — oficianții angajați la direcție, conducere tehnică și economie ale teatrului național și al operelor de stat, — artiștii figuranți particulari de dramă și de operetă, — și în fine oficianții inferiori și aprozii (servitori) angajați în serviciile publice.

Indemnizația de chirie a persoanelor arătate mai sus, se poate sechestra dar numai pentru creanța de chirie.

Creanțele, ce rezultă din raportul de serviciu, mai ales taxele de serviciu, surplusurile de plată, restituirile precum și amenzile civile și amenzile penale, *au preferință*, față de creanțele pentru cari s'a dobândit dreptul de gaj asupra indemnizației, înaintea celorlalte creanțe.

Au preferință asupra creanțelor investite cu drept de gaj, creanțele ce rezultă din cotizațiile sanitare publice (legea XXI anul 1908) precum și acele creanțe cari sunt fixate prin dispozițiuni legale speciale.

Creanțele de preferință arătate mai sus, se pot executa sechestrând cel mult 20% din suma care nu este supusă execuției.

Conform art. 7. din legea XLI anul 1908, *pensia* persoanelor arătate mai sus *se poate executa* (popri) dar numai în una treime și astfel ca pe seamă următorului să rămână anual suma de 1.200 Coroane neatinsă de sechestrul, sumă majorată azi la 18.000 lei socotită pe an.

Nu sunt supuse execuției (popriri) pensia, precum și indemnizațiile destinate pentru creșterea copiilor (art. 39—44 din legea XI anul 1885) și date văduvelor rămase după persoanele menționate mai sus.

Nu se poate efectua execuție asupra indemnizațiilor de alimentare ale invalizilor, — taxelor suplimentare ale răniților, taxelor scadente după medaliile de vitejie, retribuțiilor sau escontențarilor date familiilor rămase după cei cari aparțineau armatei, pe trimestrul din anul de doliu, retribuțiilor ce se cuvin după serviciul prestat de bărbat sau părinte, date văduvelor sau copiilor cari au rămas după persoanele indicate și arătate mai sus.

Din dobânzile cauțiunei dotale militare, potrivit disp. art. 8 din legea XLI anul 1908, — nu se poate popri decât una treime și numai în acel caz, dacă din dobânzi scadente de un an ca rezervă rămâne scutit sub sechestrul suma de 1.200 Coroane, sumă majorată azi, la 18.000 lei, pe an.

În cazul dacă execuția se face pentru pensia de întreținere a soției, a ascendenților sau descendenților debitorului precum și a copilului natural — *scutirile* arătate în art. 6 și legea XLI anul 1908 *se reduc la jumătate*, — iar indemnizațiile arătate în art. 7 al ult. din legea invocată, se pot sechestra în jumătate parte (art. 9 din legea menționată).

În întregime pot fi poprite dobânzile ce se cuvin după cauțiune dotală a militarilor, pentru încasarea pensiei de alimentare a soției și a descendenților debitorului,

Întreținerea datorită de debitor ascendenților, se pot executa dobânzile cauțiunei dotale militare. cari întrec suma de 1.200 Coroane. sumă azi urcată la 18.000 lei.

Art. 59 din legea LX anul 1881 stabilește că: „*nu sunt supuse execuției*” retribuțiile și indemnizațiile ce se cuvin conform regulilor existente, persoanelor specificate mai sus, în urma unei delegații sau deplasări oficiale”. Adică diurna și spezele de deplasări sunt scutite de popriri și urmărire.

N'are nici un efect — conf. art. 10 din legea XLI anul 1908 — transacțiunea sau renunțarea făcută de partea urmărită și cotrar dispozițiilor prev. de art. 54—59 legea LX anul 1881 precum și art. 6—9 din legea XLI anul 1908 (reglementând restrângerea execuțiilor).

Pensiile nu pot fi cedate nici în total, nici în parte.

Efectul execuției se suspendă, dacă, indemnizația se reduce la suma sau sub suma nesupusă execuției; și revine cu dela sine putere, dacă indemnizația va depăși iarăși suma nesupusă execuției.

După o pauză de 5 ani, execuția își pierde efectul. (art. 58 legea XLIV anul 1883).

Art. 11 din legea XLI anul 1908 sună astfel: „se poate popri cel mult o treime din leafă sau alte indemnizații de care se bucură pentru serviciul permanent funcționarul public sau particular — cari nu sunt specificate în art. 6 din această lege — dar numai astfel că pentru partea urmărită să rămână anual și neatins prin poprire suma de 2.000 coroane, azi majorată la 30.000 lei.

Potrivit acestui articol, se va considera în serviciul permanent acela care n'are nici diurnă, nici simbrie fixată, ci care este plătit cu ziua, cu săptămâna sau cu bucata.

În sensul art. 12 din legea XLI anul 1908 se poate sechestra din diurna numai partea ce trece zilnic peste 5 Coroane, — din simbria ce se plătește zilnic sau săptămânal, numai aceia parte este supusă execuției, care întrece zilnic suma de 5 Coroane.

Dacă plata se face cu bucata, simbria scadentă după această muncă se poate sechestra dar numai astfel ca să rămână scutit de sub poprire câte 5 Coroane socotite după fiecare zi de lucru.

Nu se poate executa soldele soldaților.

* * *

Sumele minimale scutite de sub poprire și specificate mai sus, au fost majorate prin ordonanța ministerială No. 5051/1917 din 21 Dec. 1917 (ordonanța dată pe baza autorizației cuprinse în art. 16 Legea LXIII anul 1912 și art. 14 legea L anul 1914).

Prin urmare *majorarea sumelor* arătate în legea XLI anul 1908 se prezintă astfel:

Suma de 2.000 Cor.	stabilită în art. 6 al. I s'a majorat la 3.000 Cor.
„ „ 1.200 „	„ „ „ 7 „ I „ „ 1.800 „
„ „ 1.200 „	„ „ „ 8 „ I „ „ 1.800 „
„ „ 1.200 „	„ „ „ 9 „ ult. „ „ 1.800 „
„ „ 2.000 „	„ „ „ 11 „ I „ „ 3.000 „
„ „ 5 Cor. „	„ „ „ 12 „ I-III „ „ 7 Cor. 50 fil.
„ „ 1.200 „	„ „ „ 13 „ pen. nlt. „ „ 1.800 Cor.

Indemnizația arătate în art. 9 al. I și art. 14 al. I

din Legea XLI. anul 1908 s'a modificat astfel că suma minimală scutită de sub sechestrul trebuie să fie anual de 1.000 Cor. azi 10.000 lei, iar pensia conf. art. 7 al. I-III și art. 13 al. pen. ult. din această lege trebuie să rămână anual cel puțin de 600 Coroane scutită și neatinsă de propritie. Suma urcată azi la 6.000 lei.

* * *

Consiliul Dirigent prin ordonanța No. 621 Pers. Just. din 31 Oct. 1910 privitoare la *urcarea limitelor de valoare stabilește* că: orice limită de valoare. toate limitele minimale și maximale ale sumelor de pedepse de bani și amenzi penale, de contravenții disciplinare și civile — fixate în legi și ordonanțe, în vigoare, aduse înainte de 1 Dec. 1918 — se urcă la suma lor înzecită, adică de exemplu, suma de 3.000 Cor. este urcată la suma de 30.000 lei.

În executarea ordonanței de mai sus, prin circulația No. 1413/920 Pres. Just., Resortul de Justiție, stabilește că: „urcarea cuprinsă în ordonanța No. 621 1920 Pres. Just. se referă nu numai la cauzele penale și de contravenție, ci și la *procedura execuțională și cazurile prevăzute în legile de execuție*”.

Din volumul intitulat „Decretele, regulamentele și ordonanțele Consiliului Dirigent din Transilvania” (Editura Buletinului de Justiție din Cluj 1929, fila 735 și 748) rezultă că o coroană este egală în valoare cu un leu.

La fel, legiuitorul român prin legea din 24 Martie 1913 privitor la majorarea cifrelor din codurile penale, civile și comerciale, stabilește în al IV art. 4 că: în Transilvania și Banat o Coroană este egală în valoare cu un leu.

Pe baza acestor norme de drept, în cazul dacă se cere poprirea salariului unui funcționar public pentru o creanță de despăgubire civilă în sumă de 40.000 lei luăm de pildă venitul acestui funcționar public care primește la mână anual 108.000 lei salar netto și 12.000 lei chirie.

Din salariul netto de 108.000 lei anual, trebuie să scădem minimul de existență adică 30.000 lei anual, sumă care formează cota scutită de sub execuție (poprire).

Rămâne deci un salar sechestrabil de 78.000 lei din care sumă se va putea popri o treime adică anual 26.000 lei, — din suma poprită cota lunară de reținere este de 2.166 lei 66 bani.

În calculul cotei sechestrabile nu intră sumele cari se rețin drept impozite după salar, sau cotizațiunile la pensie, nici indemnizația de chirie.

Conform legilor de execuție în vigoare în Transilvania, *salariul funcționarului public poate fi urmărit pentru orice fel de datorii*. Privilegiile stabilite în codul Civil Român nu sunt cunoscute în procedura de execuție din Transilvania.

Spre lămurire vom cita *art. 409 proc. civ. rom.* (cu modif. legii din 1 Iulie 1906) care sună astfel „Pensiile de retragere, recompensele naționale, legile și diurnele: ale clericilor militarilor și tuturor funcționarilor plătiți de Stat, district, comună și insti-

tuțiunile de binefacere, ale căror bugete se votează de Cameră, nu se pot ceda nici în total, nici în parte. Ele nu se pot urmări decât până la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevăzute de lege, pentru chirii și creanțe alimentare, precum și pentru creanțele privilegiate prevăzute de articolul 1729 Codul Civil; până la jumătate în ce privește plata dotei legiuitei soții, precum și alimente acordate de lege soției, copiilor și ascendenților lor.

Cesionarii de pensii, cu titluri anterioare legii dela 1 Martie 1881, pot cere restituirea capitalului numărât, cu a lui legală dobândă, și obține despăgubirea lor prin urmărirea până la o treime a pensiei.

Indemnizațiile de chirie ce se acordă unor funcționari, precum sunt aceia a căilor ferate, sunt neurmăribile și necesibile în mod absolut.

Ele se pot însă urmări și ceda în total numai pentru chirie, datorită pentru semestrial la care acele indemnizații sunt aferente.

* * *

Față de creanțele privilegiate stabilite în procedura civilă română, ne oprim la procedura execuțională din Transilvania, unde numai Statul și celelalte autorități publice au *preferință de încasare*.

Creanțele particulare se vor lichida în ordinea înființării și validării poprirei ordonată pe baza titlului definitiv. Spre pildă dacă avem trei creditori particulari cari au obținut poprirea rămasă definitivă la date diferite de exemplu la 1 Mai 1936 la 1 Iunie 1936 și la 15 August 1936, — întâi se va îndestula primul în favoarea căreia execuția s'a efectuat pe baza deciziei de ordonare din 1 Mai 1936, — și după aceea urmează al doilea în favoarea căreia s'a efectuat execuția pe baza deciziei de ordonare din 1 Iunie 1936, — iar după îndestularea celui de al doilea urmează al treilea, în favoarea căreia s'a executat execuția pe baza deciziei de ordonare din 15 august 1936, — și așa mai departe.

Instituțiile publice sau întreprinderile particulare la cari s'a ordonat poprirea, vor trimite lunar recipisele de consemnarea sumelor la instanța care a ordonat execuția și poprirea.

În caz de încetarea salariului, autoritatea funcționarului sau patronul salariatului unde s'a înființat poprirea, va comunica instanței judecătorești care a ordonat poprirea, motivele pentru care nu mai poate executa ordinul de poprire.

În afară de dispozițiunile specificate din legile de execuție în vigoare în Transilvania, avem o serie de legi noi, unificate, cu dispozițiuni comune, ca: legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, — legea contabilității publice, legea cambiei și biletului la ordin, — legea vămilor, — legea casei Monopolului Statului, — legea circulației, — legea contribuțiilor directe, indirecte, — legea asupra contractelor de muncă.

Vom cita procedura de urmărire prevăzută de art. 67 legea (din 5 Apr. 1929) asupra contractelor de muncă în sensul căruia: „salariile muncitorilor nu pot

fi urmărire decât până la concurența a două zecimi dintr'insul și nu pot fi cedate decât până la concurența unei alte două zecimi.

Salariile nu vor putea fi urmărite pentru vre-o creanță derivând din procurarea de băuturi alcoolice*.

Conform art. 70 din legea menționată mai sus cumului de rețineri făcute sub orice titlu, în limitele arătate nu va putea reduce salariul sub o treime din fiecare plată.

Compensațiile și reținerile sunt privilegiate, și trec înaintea celorlalte creanțe chiar privilegiate, afară de impozitele către Stat, Județ și Comună.

Ocotirea muncii și a muncitorilor rezultă din conținutul disp. art. 71 legea invocată care dispune că: „Creanța salariatului contra patronului, fie el angajat cu ziua, săptămâna, luna sau anul, cu lucrul sau cu bucata, pentru neplata salariului și partea de beneficii, este garantată integral, cu un privilegiu general în rang imediat înaintea oricărei creanțe chirografare“.

Art. 92 din legea invocată prevede că: „salariile funcționarilor din industrie și comerț intrând în prevederile acestui capitol nu pot fi cedate sau urmărite pentru mai mult de o treime, restul de 2/3 la acest funcționar și la șase zecimi la salariile muncitorilor (art. 67), nu poate fi cedat și urmărit decât în cazurile prevăzute de alin. 1 al. art. 409 din codul de procedură civilă din Vechiul Regat“.

* * *

Din toate aceste date specificate rezultă o necesitate imperioasă pentru armonizarea și coordonarea măsurilor aplicabile în procedura de execuție și înființarea popririlor.

Unificarea prin dispozițiuni rapide, clare, fixe și umane, în vederea cărora anticipăm că legiuitorul va apăra interesele vitale și superioare atât ale urmărilor cât și ale urmăritorilor.

C. Nesselrode
Magistrat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 25 Iunie 1935

Președinția D-lui D. Volanschi, prim președinte
Ministerul public cu Nichita Dănilă și alții.

MANDAT DE ARESTARE.—DACĂ MAI ESTE NECESAR EMITEREA LUI CAND TRIBUNALUL A ORDONAT ARESTAREA ÎN URMA OPOZIȚIEI PARCHETULUI. — ART. 92, 93, 94, 97 și 189 pr. penală.

Când în urma opozițiunii Ministerului public, Tribunalul găsește că în mod greșit judecătorul de instrucție a dispus lăsarea în libertate a infractorului și ordonă el arestarea, jurnalul Tribunalului constituie el însuși în acest caz mandatul de arestare, și Ministerul Public este obligat să aducă la îndeplinire acest jurnal, fără a mai fi necesar a se emite alt mandat de arestare.

No. 2227. — Respins, după divergență, recursul făcut de Procurorul General al Curții de apel din Cluj în contra deciziei cu No. 63/935 a Camerei de punere sub acuzare a acelei Curți.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare în următoarea cuprindere :

„In virtutea art. 88 și 93 din pr. penală română, nimeni nu poate fi arestat decât în baza unui mandat de arestare, iar acest mandat este emis de către judecătorul de instrucție.

Având în vedere că prin deciziunea supusă recursului rezultă că prin rechizitorul cu No. 814 din 10 Martie 1935, primul procuror al tribunalului Năsăud, trimițând judecătorului instructor spre instruire afacerea privitoare pe Nichita Dănilă, Șot Zaharia, Șot Valer și Broca Leon, — învinuți de delictul de violențe împotriva organelor fiscale, prevăzut și pedepsit de art. 4 al. II din legea XL/914, cerând totodată și arestarea lor, — prin ordonanța din 11 Martie 1935, judecătorul de instrucție a ordonat arestarea primelor doi inculpați, respingând cererea de arestare a celorlalți doi.

Că, în contra acestei din urmă dispozițiuni ministerul public, a făcut opoziție pe care tribunalul a admis-o prin jurnalul No. 614/935, ordonând arestarea preventivă a inculpaților Șot Valer și Broca Leon și invitând parchetul local a emite cuvenitele mandate de arestare.

Că primul procuror înaintând dosarul judecătorului de instrucție ca, în vederea jurnalului tribunalului, să emită mandate de arestare contra celor doi inculpați, — întrucât afacerea este în curs de instrucție și Parchetul nu este competent a emite mandate de arestare, — judecătorul de instrucție, prin ordonanța din 13 Martie 1935, a respins cererea, pe motiv că este de principiu că hotărârile tribunalului se execută de Parchet și deci acesta este obligat să emită cuvenitele mandate de arestare.

Că, apoi, primul procuror făcând apel la Camera de punere sub acuzare în contra jurnalului tribunalului pentru a se reforma dispozițiunea din acel jurnal în sensul că mandatul să fie emis de judecătorul de instrucție, iar nu de Parchet, Camera de punere sub acuzare a Curții de Apel din Cluj, a admis în parte apelul, prin deciziunea Nr. 63/935, și a reformat în parte jurnalul tribunalului prin care se invita Parchetul a emite mandate de arestare, — pe motiv că ordinul de arestare al Tribunalului, — pe care Parchetul este obligat să-l execute, — constituie el însuși un mandat de arestare și deci nu mai este necesar a se emite un nou mandat.

Că, în contra acestei decizii procurorul general al zisei Curți a declarat recursul de față, în sprijinul căruia a formulat motivul de casare reprodus mai sus.

Având în vedere că chestiunea dedusă prin acest motiv și rămasă în divergență constă în aceia de a se ști „dacă este necesar a se emite mandate de arestare când Tribunalul decide arestarea inculpaților în urma admiterii opozițiunii Parchetului contra ordonanței judecătorului de instrucție prin care i se respinsese propunerea de a se aresta acești inculpați și, dacă aceste mandate sunt necesare, de cine se emit“.

Considerând că după ce art. 93 pr. penală arată

condițiunile în cari judecătorul de instrucție poate dispune emiterea unui mandat de arestare în contra infractorului, sau lăsarea lui în libertate, art. 94 dispune că în cazurile prevăzute de art. 93 atât procurorul cât și inculpatul pot face opoziție la Tribunal care va judeca în Camera de Consiliu, conform art. 97 proc. penală care la rândul-i prescrie că mandatul de arestare nu va fi menținut dacă după 5 zile dela luarea interogatorului el nu va fi confirmat de Tribunal în urma ascultării inculpatului și ministerului public.

Considerând că în cazul când, în urma opoziției ministerului public, Tribunalul găsește că în mod greșit judecătorul de instrucție a dispus lăsarea în libertate a infractorului, și ordonă el arestarea, că în speță acest jurnal al Tribunalului constituie el însuși mandatul de arestare, fără a mai fi necesară emiterea unui alt mandat, urmând ca un atare jurnal să fie executat de Ministerul Public, — care după lege este ținut să aducă la îndeplinire toate dispozițiunile luate de Tribunal.

Că, în adevăr, nu numai că nu interzice Tribunalului un atare drept, dar, din contră, legiuitorul a întrevăzut aceasta, conferind Tribunalului, prin art. 189 pr. penală și 213 cod penal, dreptul de a dispune el arestarea infractorului.

Că, atunci când legiuitorul a voit să facă distincțiune, a spus-o în mod expres, cum o face în art. 92 pr. penală cu privire la mandatele de depunere, dispunând că „numai judecătorul de instrucție poate da un mandat de depunere“ dispozițiune care nu e cuprinsă și în art. 93 urm. referitoare la mandatele de arestare.

Că, de altfel, întrucât judecătorul de instrucție s'a pronunțat în cauză prin hotărârea sa de lăsare în libertate a infractorului, iar ministerul public nu are dreptul de a emite mandat de arestare decât în caz de flagrant delict, dispozițiunile art. 94 și 97 procedura penală ar deveni inaplicabile dacă Tribunalul, chemat a statua asupra opozițiilor făcute contra dispozițiilor luate de judecătorul de instrucție cu privire la arestarea sau refuzul de arestare a infractorului, nu avea el dreptul de a dispune, când ar găsi că este cazul, arestarea infractorului și din moment ce jurnalul prin care dispune aceasta cuprinde el însuși enunțările cerute pentru existența unui mandat de arestare, devine inutilă emiterea de către Tribunal a unui deosebit mandat.

Că, prin urmare, prin soluțiunea dată în speță prin deciziunea supusă recursului, Camera de punere sub acuzare nu a violat ci, din contra a făcut o justă aplicațiune a legii, așa că motivul de casare devine neîntemeiat și în consecință recursul urmează să fie respins.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 3 Aprilie 1936

Președenția D-lui Ernest Ceaur Aslan, Consilier, Maria și General Păltineanu cu Ministerul Domeniilor

EXPROPRIERE.— AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT.— ART. 1201 C. CIVIL.— ART. 62 LG. AGRARĂ.

LUCRAREA DE APLICARE PE TEREN.— PROCEDURĂ.— ART. 55 LEG. AGRARĂ.— CONTESTAȚIE.— ART. 56 LG. AGRARĂ.

VERIFICAREA LUCRĂRILOR TOPOMETRICE.

REVIZUIRE.— ART. 60 LG. AGRARĂ.— PROCEDURA VERIFICĂRII

1. Atât potrivit art. 1201 C. civ. cât și art. 62 din legea agrară hotărârile definitive ale Comisiunile județene de apel în materia exproprierei naționale rurale sunt susceptibile de a forma autoritate de lucru judecat când îndeplinesc condițiunile prevăzute de art. 1201 C. civ. și reprezintă un titlu definitiv pentru proprietar.

2. În conformitate cu disp. art. 55 legea agrară hotărârile de expropriere de definitivă autoritate se execută pe teren prin inginerii topometri delegați de Direcția Cadastrului din Ministerul Domeniilor. Pentru o atare executare art. 55 din legea agrară impune afișarea la ușa primăriei locului a procesului verbal de executare și obligația ca procesul verbal să stea afișat 10 zile, constatând aceasta prin procesul verbal, pentru ca cei interesați să poată lua cunoștință și introduce cuvenitele contestații.

3. Lipsa procesului verbal de constatare a afișării nu mai poate fi invocată de acel care luând cunoștință de afișare a introdus contestația în termen util.

În contra lucrării de executare a topometrului se poate face contra expertiză, dar prin numărul de experți și normele indicate de art. 60 lg. agrară, și numai după numirea experților de către instanța de revizuire iar nu după indicarea unilaterală a Direcției Cadastrului sau a Ministerului de Domenii.

No. 6.— Admis recursul făcut de Maria și General Păltineanu în contra deciziei cu No. 12/932 a Comisiei de expropriere a județului Dâmbovița în proces cu Ministerul Domeniilor.

S'a ascultat D-l avocat Florin Sion pentru recurenți.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Maria și General Păltineanu, prin petiția înreg. la Trib. Dâmbovița Secția I-a la No. 49228/932 contra hotărârii No. 12 din 20 Octombrie 1932 a Comisiunii Județene de expropriere Dâmbovița.

Având în vedere că prin motivele de casare formulate se invocă violarea art. 1201 cod civil și 62 din legea agrară, comise de Comisiunea Județeană de expropriere Dâmbovița prin aceia că reia în discuțiune chestiunea aplicării pe teren a deciziunei definitive de expropriere No. 572 din 14 Decembrie 1925 pronunțată de comitetul agrar, deși în această privință există autoritate de lucru judecat isvorâtă și din deciziunea No. 9 din 4 Iulie 1928, a aceiași comisii județene de expropriere.

Având în vedere că potrivit art. 1201 cod civil este lucru judecat atunci când a doua cerere în judecată are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză și este între aceleași părți, făcută de ele și în contra lor în aceeași calitate, principiul stabilit și de legea agrară prin art. 62 care precizează că hotărârea comisiei județene rămasă definitivă reprezintă un titlu definitiv pentru proprietar în ce privește exproprierea.

Având în vedere că din hotărârea supusă recursului a comisiei județene de expropriere Dâmbovița, rezultă că acea instanță a constatat nedefinitive lucrările de măsurătoare efectuate de operatorul topometru Niță Marin, premergătoare hotărârii sale No. 9 din 4 Iulie 1928, deoarece nu s'a îndeplinit în mod regulat formalitățile de afișarea lor cerute de art. 55 din legea agrară.

Având în vedere că potrivit acestui text operatorul topometru în terminarea lucrărilor sale de măsurătoare, va întocmi un proces verbal prin care va constata întinderea terenului supus exproprierii; copie de pe acest proces verbal se va înainta notarului comunei, care de îndată le va afișa timp de 10 zile la ușa Primăriei; la expirarea termenului de afișare, notarul comunei va încheia proces verbal de constatarea afișării; că potrivit art. 56 din aceeași lege, toți cei nemulțumiți de lucrarea de măsurătoare și fixarea hotarelor terenului expropriat, vor putea face contestație la comisia județeană respectivă în termen de 15 zile;

Având în vedere că din interpretarea acestor texte rezultă că scopul afișării preconizată de art. 55, este de a încunoștiința pe cei în drept despre lucrările de măsurătoare făcute în vederea introducerii unor eventuale contestațiuni;

Având în vedere că din dosar se constată că lucrarea de executare și măsurătoare a lui Niță Marin, s'a făcut și s'a lipit la Primărie, dar că nu există dresat proces verbal constatator că măsurătoarea a stat afișată timp de zece zile, ca să poată face contestație toți cei interesați, recte și obștia locuitorilor.

Având în vedere că chiar ipoteza inexistenței acestui proces verbal, calea ce ar fi trebuit să urmeze cei interesați nu era să facă noi măsurători, ca și cum lucrarea veche ar fi în întregul ei inexistentă, ci cel mult, să facă contestația prevăzută de art. 56.

Având în vedere însă că împotriva acestor lucrări de măsurătoare făcută de topometru Niță Marin, s'au făcut contestații cari au fost judecate de comisiunea județeană de expropriere prin deciziunea No. 9 din 4 Iulie 1928, când în fața acelei instanțe s'au prezentat pentru susținerea intereselor lor, atât Primăria comunelor Stănești și Mereni cât și Obștile locuitorilor acelor comune, reprezentate prin delegat Constantin D. Popa.

Având în vedere că, cu ocazia acelor contestații, s'au pus în discuțiune de contestatoare aceleași chestiuni de rea măsurătoare, făcută de operatorul topometru Niță Marin; că s'au prezentat aceleași părți, cari au figurat și la contestația făcută de recurenți, împotriva noilor lucrări de măsurătoare făcute de ope-

ratorul topometru Platon Grigorieff; că obiectul acestor contestațiuni era fixarea porțiunii expropriabile, adică aplicarea ei pe teren, din moșia proprietatea recurenților.

Că din toate acestea rezultă că hotărârea Nr. 9/928 a Comisiunii ludețiene de expropriere din jud. Dâmbovița s'a dat între aceleași părți, având aceleași calități, pentru aceeași cauză juridică, având același obiect, ca și hotărârea atacată cu recurs cu Nr. 12/932, pronunțată de aceeași comisiune județeană de expropriere.

Având în vedere că este necontestat că hotărârea Nr. 9/928 a rămas definitivă, în contra ei neintroduce de nici una din părți, cerere de revizuire.

Având în vedere că s'a obiectat de intimatul minister de Domenii că partea din procesul verbal de ședință, prin care se constată prezența obștelor contestatoare la darea hotărârei No. 9/928, ar fi o intercalare neexactă a grefierului de ședință.

Considerând însă că este de principiu, că orice cuprindere în hotărârea judecătorească, face dovadă deplină, până la înscrierea în fals.

Că neproducându-se o asemenea declarațiune, rezultă că și această apărare a Ministerului intimat este neîntemeiată.

Având în vedere că s'a mai obiectat de același intimat că potrivit art. 60 din legea agrară, se poate face în instanța de revizuire deschisă, verificarea lucrării topometrului, verificare care se face tot printr'un delegat al Cadastrului și deci bine ar fi fost făcută măsurătoarea topometrului Platon Grigorieff.

Considerând însă că dacă este exactă dispozițiunea art. 60 nu mai puțin exactă este și situațiunea în fapt, că lucrările topometrului Platon Grigorieff s'au făcut la exprimarea voinței unilaterale a intimatului minister, care este parte în proces iar nicidecum instanța de judecată, care este în măsură a face asemenea delegari, prevăzute de art. 60; că astfel cum e precizată de text, această lucrare, n'ar putea constitui decât o contra expertiză ordonată de instanță, ceea ce iarăși nu poate face o parte din proces prin simpla sa voință.

Că deci și această obiecțiune fiind neîntemeiată, Curtea găsește că motivul de casare, astfel cum a fost precizat mai sus, este întemeiat și deci recursul câtă a fi admis pe baza lui, fără a mai fi nevoie să se discute celelalte motive de casare etc.

Pentru aceste motive, admite

Semnați: *Ernest Ceaur Aslan, D. Tomida, Șt. Stoenescu.*

NOTĂ. Decizia Curței de apel din București, dată sub președinția d lui Consilier *Ceaur Aslan*, ridică la suprafață chestiuni în legătură cu legea agrară a căreia aplicațiune nu s'a desăvârșit nici după aproape 20 de ani de la decretarea exproprierii pentru improprietărea țaranilor și pentru care s'a simțit nevoia ca la 1932 să se vină cu o lege specială prin care, pe lângă altele, se modifică jurisdicțiunile create de legea agrară și se lămuresc mai bine rosturile instanței de revizuire în această materie.

În adevăr, exproprierea s'a făcut pe baza procedurii decretelor legi din anii 1918—1920 și a legii agrare din 1921; iar exproprierea în sine a fost pusă judecăței în fond a *comisiunilor locale* de expropriere, cu drept de apel la *comisiile județene* și de recurs la *Comitetul agrar*.

Odată filtrată o expropriere prin aceste instanțe, exproprierea rămânea definitivă și cu autoritate de lucru judecat.

În adâncul ei o atare expropriere suferea însă de un mare neajuns, acela al necunoașterii întinderii reale a moșiilor expropriate; care, cele mai adeseori, nu corespundeau în fapt cu planurile, sau cu indicațiunile date de părți. Deaceia a existat și dispoziția art. 54 al. 2 și 3 din legea agrară după care, atare hotărâri nu au a forma autoritate de lucru judecat decât în ceia ce privește situațiunea juridică a proprietății expropriate, a naturei și calității terenului, cum și asupra alegerei porțiunii expropriate.

Iar, ca urmare a acestei idei, legea agrară consacra executarea lor pe teren prin organul oficial, Direcțiunea cadastrului,—art. 49 lg. agrară—care are căderea să facă măsurătoarea și revizuirea întinderilor expropriate, putându-le rectifica în plus, sau în minus, potrivit cu întinderea reală ce s'ar găsi,

Inițiativa executării la fața locului și numirea inginerului topometru o are, Direcțiunea cadastrului (art. 49 lg. agr.).

În contra acestei lucrări, de executare și aplicare pe teren a exproprierei și care se atinge 15 zile la ușa Primăriei, toți cei interesați de modul cum s'a făcut această executare definitivă și aplicarea pe teren a exproprierei, pot face contestații, care contestații se judecă în fond de Tribunale, fără drept de apel ci numai de recurs la Curtea de Apel respectivă conform cu lg. agrară și modific. din 1931.

În această instanță, denumită de *revizuire*, se poate face și contra expertiză, dar contra expertiza este reglementată în mod special de legea agrară, arătând de cine va fi formată comisiunea de experți și precizând că numirea experților se va face de instanța judecătorească, de data aceasta, dacă ea va găsi de cuviință a admite. (art. 60 lg. agr.)

În lumina acestor principii pe care sumar le schițez aci, ca unele ce decurg din întreaga dispoziție a legii agrare, s'a judecat procesul de mai sus.

Chestiunile asupra cărora s'a pronunțat Curtea, reformând în totul hotărârea dată de Tribunalul Dâmbovița S. I-a ca instanță de revizuire, și care a judecat sub președinția D-lui Consilier *P. I. Savu*, sunt:

1. A se ști dacă o hotărâre definitivă, dată de o atare instanță de revizuire capătă autoritatea de lucru judecat conform prevederilor art. 1201 C. civ.; și la aceasta cu drept de cuvânt decide Curtea afirmativa pe baza art. 1201 C. civ., ca și art. 62 din legea agrară care o spune ritoș „*Hotărârea Comisiunii județene... reprezintă un titlu definitiv pentru proprietar...*”

2. Dacă este oare definitivă hotărârea unei instanțe

de revizuire deschisă de părțile interesate în contra procesului verbal de executare a inginerului topometru care a fost afișat la ușa Primăriei dar pentru care nu se constată dacă a și rămas, ori nu, acolo afișat pe tot timpul acelor 15 zile, ce formează termenul util în care cei interesați pot face contestație (revizuire) și Curtea cu drept cuvânt, și în mod foarte judicios, decide de asemenea că termenul de 15 zile este dat pentru ca cei interesați să poată lua cunoștință de cuprinsul lucrării topometrului și a se îndrepta pe căile de atac legale, în contra ei dacă se consideră nedreptățiți prin acea lucrare; dar, odată ce în termen util socotit dela afigerea constatată, aceștia și-au exercitat dreptul lor de atac, nu mai este interes să se discute dacă afigerea a stat la ușa primăriei toate acele 15 zile, ori nu. Iar hotărârea dată în o atare judecată de revizuire (contestațiune) rămâne definitivă.

3. Iar ca ultimă chestiune era și aceia de a ști dacă și în ce mod, pot părțile să combată măsurătoarea făcută de topometru; — și, Curtea decide, făcând o bună aplicațiune a legii agrare, clară în redacțiunea sa, că:

a) numai în instanța de revizuire ce s'a deschis și nu după ce această instanță i s'a închis prin pronunțarea hotărârei sale, se putea cere o contra expertiză i

b) că această contra expertiză se face prin experți; care îi indică legea și care vor fi numiți de instanța Judiciară sezizată cu acea revizuire;

c) că delegarea de către Cadastru sau Minister pe cale administrativă, a unui alt topometru pentru remăsurare, este peste prevederile legii și arbitrară, ea nemaiputând înfrânge autoritatea lucrului judecat.

De aceia socot că decizia dată de Curte ca instanță de casare este perfect juridică și perfect motivată.

Florin Sion
Profesor Universitar-Iași

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-a

Audiența de la 30 Septembrie 1936

Președinția D-lui I, Poșoiu, consilier

Elena Ghelner Imbuzan cu Casa Generală de Pensuni
PENSII DE STAT. — VĂDUVE DE RĂZBOI REMĂRITATE. — CUMUL

Dispozițiunile art. 8 din Jurnalul Consiliului de Miniștri din 5 Ianuarie 1932, care interzice văduvelor de război, remăritate, de a primi sporul pensiunilor ce li se servesc, fiind un act al puterii executive, nu poate modifica situația legală din care decurge în mod firesc dreptul acestei categorii de pensionare, de a continua să primească pensiunea ce li se servește în calitate de văduve de război, împreună cu aceia ce li se cuvine pe urma celui de al doilea soț.

No. 401. — Admisă acțiunea în contencios administrativ intentată de Elena Ghelner Imbuzan în proces cu Casa Generală de Pensuni.

C u r t e a

Asupra acțiunii de contencios administrativ intentată de către Elena Ghelner Imbuzan prin petițiile

din 15 Aprilie 1935 și 11 Ianuarie 1936, împotriva Cassei Generale de Pensii cerând ca aceasta să fie obligată, să-i achite, începând dela 1 Maiu 1933, pe lângă pensiunea ce i s'a atribuit prin decizia No. 1327/933, ca văduvă de război și pensiunea ce i s'a fixat prin decizia 2100/933 pe urma ce'ui de al doilea soț al reclamantei și având ca bază suma de lei 14.

Având în vedere că cererea de față se întemeiază pe disp. art. 24 al. II din legea generală de pensii și ale art. 40 din legea l. O. V. din 5 Mai 1927.

Având în vedere că pârâta opune acestei cerer, disp. D. L. din 2 Aprilie 1931 și 18 August 1934i prohibind cumulul între două pensii, precum și disp. art. 8 din Jurnalul Consiliului de Miniștri de 5 Ianuarie 1932 care interzice văduvelor de război, remăritate de a primi sporul pensiunelor ce li se servesc.

Considerând că deși art. 24 alin. II din legea generală de pensii, permite văduvei unui fost funcționar al Statului cumulul pensiunii dobândite de dânsa ca fostă funcționară cu acea cuvenită pe urma soțului, dacă fiecare din aceste pensii sunt mai mici de 500 lei lunar, totuși art. 3 al. I din legea cumulului din 2 Aprilie 1931, sub care a luat naștere dreptul ce pretinde reclamanta, cât și art. 11 al. I din 18 August 1934, prohibind cumulul unei pensii cu retribuțiunea unei funcțiuni, prohibă implicit și cumulul pensiunii cu pensiunea ce s'ar cuveni de pe urma acelei noi funcțiuni;

Considerând însă că dela această prohibițiune se exceptează prin art. 20 al. I primei legi și art. 11 al. I celei de a doua legi, invalizii și văduvele de război, cărora li se păstrează toate drepturile prevăzute în art. 40 al. I din legea l. O. V. din 4 Maiu 1927.

Considerând că prin acest din urmă text se permite văduvelor de război de a ocupa funcțiuni publice și de a primi pe lângă pensiunea lor, atât salariul cât și pensiunea ce li s'ar cuveni pe urma funcțiunii ce au ocupat, că prin acelaș text li se mai permite de asemenea a primi pensiunea ce li s'a atribuit ca văduve de război chiar după remăritare, împreună cu indemnitatea de scumpete aferentă.

Considerând că din această din urmă dispozițiune, decurge, în mod firesc, dreptul acestei categorii de pensionare de a continua să primească pensiunea ce li se cuvine pe urma celui de al doilea soț;

Că în adevăr, după cum obligațiunea de întreținere contractată de soțul al doilea nu împiedică pe soție să-și primească pensiunea de văduvă de război, nici pensiunea cuvenită pe urma lui nu poate avea alt efect căci ea înlocuiește, față de soție, obligațiunea soțului mai sus amintită.

Considerând că art. 8 din Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 1922 din 5 Ianuarie 1932, fiind un act al puterii executive nu a putut modifica situațiunea legală mai sus arătată.

Că așa dar acțiunea de față fiind întemeiată, urmează a se considera ca nelegal refuzul Casei Generale de Pensii de a servi reclamantei pe lângă pensiunea sa de văduvă de război stabilită prin decizia 1327/923 și pe aceea atribuită pe urma soțului al doilea prin decizia Nr. 2100/933 și a obliga pe pârâta Casă de a servi ambele aceste pensii cu începere dela 1 Maiu 1933.

Văzând și cererea reclamantei de a i se acorda și cheltuieli de judecată, Curtea prin apreciere în lipsă de alte elemente le fixează la una mie lei.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Consilier, M. Possa, admite

Semnați: I. Poșoiu, I. Dobrescu, M. Possa.

Recenzie

Pandectele Alfabetice

Literatură juridică românească a sporit zilele acesteia cu o nouă lucrare, datorită muncii stăruitoare, pricepute și desinteresate a D-lui Radu Dimiu, judecător-președinte la Tribunalul Ilfov. E vorba de repertoriul decenal intitulat „*Pandectele Alfabetice*” care cuprinde toate soluțiunile jurisprudențiale și documentările juridice doctrinale apărute în cursul anilor 1922 — 1931 în revista „*Pandectele Române*”.

Autorul acestei grele și valoroase lucrări nu este un necunoscut în domeniul publicisticii. O întreagă serie de monografii risipite în revistele noastre de drept, precum și câteva comentarii de legi l'au consacrat ca pe un meșter mănuitor al serisului și ca pe un jurist distins.

Lucrarea recentă, pe care o semnalăm aci este fără îndoială, cea mai importantă din opera sa. Anunțată în primul caiet al „*Pandectelor Române*” de către regretatul mare animator al publicisticii juridice românești din ultimele decenii, C. Hamangiu, reamintită exact la împlinirea ciclului de zece ani al „*Pandectelor Române*”, — ca un ideal cuceritor și obsedent, — în testamentul său care este, el însuși, o operă de înaltă moralitate și de adâncă preocupare culturală, apariția „*Pandectelor Alfabetice*” a fost realizată, adăogând o nouă piatră de valoare la monumentul operei defunctului.

Lucrarea D-lui Dimiu se impune prin natura ei. Se impune în chip obiectiv, ca material de documentare juridică și scriitorilor și practicienilor; un material impresionant prin bogăția și varietatea lui. Se impune cu o valoare istorică deosebită și viu grăitoare a epocii de frământare, de elaborațiune și de creațiune ce urmează întotdeauna marilor sguiduri ale societăților omenesti și precede așezarea lor în cadrul noilor exigențe de care Dreptul nu poate fi străin.

Se impune însă cu un și mai mare merit *subiectiv*, ce revine de astă dată meșteșugarului său: alcătuirea sistematizării și selecționarea unui material, cuprins în cele peste 8000 pagini mari de trei coloane ale primelor zece volume din „*Pandectele*”, au fost realizate după un plan necunoscut până acum în literatura noastră juridică, dar care pune publicația d-lui Dimiu alături de cele mai cunoscute și vechi publicații străine de acest gen.

Nu ne îndoim că practicienii noștri vor aprecia efortul considerabil care a fost necesar pentru înfăptuirea „*Pandectelor Alfabetice*” și, înainte de a stimula tendințele de viitor ale autorului lor, să-mi fie îngăduit a parafraza cuvintele lui C. Hamangiu exprimate în prefața primului caiet al „*Pandectelor Române*”.

„Oricâtă bunăvoință și putere de muncă ar avea autorul, oricâte sacrificii s'ar face pentru continuarea acestei publicațiuni, existența și prosperitatea ei stă numai în dragostea și pasiunea pentru munca juridică depusă într'ansa. Nici odată nu s'a cerut neamului nostru mai multă muncă și mai multă sforțare, precum și un plus de energie mai puternic ca astăzi, când ne vedem așezați aproape în integralitatea hotarelor noastre etnice, istorice și geografice”.

Și când această sforțare și această energie ia forme concrete, suntem datori s'o cinstim și s'o încurajăm cu mândria că putem contribui, în acest chip, la propășirea culturii juridice naționale.

Felicitând pe d-l Dimiu pentru frumoasa sa realizare, îi doresc tot succesul.

George Iuliu
Avocat